

(א) שבת סג: ב"ה כ"ט:
מבואר נג: ב"ק פ"ג,
(ב) מהרי"ט, (ג) ועין ח"ט
כ"ב ע"ה ד"ה אב"ל, (ד) דף
ע"א: (ה) וקמן ע"ג:.

גליון הש"ס

נ"ב י"א לאו פתגה
בע"מא. ע"ן כ"ב דף ע"ג
ע"א מ"ס ד"ה אב"ל:

מוסף רש"י

שקילא טיבותיך
רשדייא אחיורי. טולה
טובתך ומעלת על הקולט
ישבת סג: כ"ב ע"ה פ"ג
על החוליס: (מבואר נג:)

כג א מ"י פ"ע מה"ל
מלה וזה ה"ל א
ופ"י ה"ל א סמך לא"ן ק"ו
טו"ש"ע י"ד ס"י קט"ה פ"ט
א:
בד ב מ"י פ"י מה"ל
מלה ה"ל ו:
כה ב (מ"י) ס"ס פ"ט ה"ל
(א) סמך ט"ס טו"ש"ע
י"ד ט"ס פ"י ה:
כו ד ה ר מ"י פ"כ
מה"ל מכרה ה"ל ד
סמך ע"ן כ"ב טו"ש"ע י"ד
ט:
כו ז מ"י פ"ח מה"ל מלה
וזה ה"ל א סמך לא"ן ק"ו
ק"ו טו"ש"ע י"ד ס"י קט"ה
פ"ט א:
כח ח ט מ"י ט"ס פ"ט
ה"ל ו סמך ט"ס
טו"ש"ע י"ד ס"י קט"ה פ"כ
ז ו"ס"י קט"ה פ"י א
כ"ב י מ"י ט"ס פ"ד ה"ל
י"ד סמך ט"ס טו"ש"ע
מ"מ ס"י ר"כ פ"ט ב:

ופוסקין על שער שבשוק אע"פ שאין לו פ"ה וא"ת מתני'
היא יאל השער פוסקין איכא למ"ד אין פוסקין על
שער שבשוק ומוקין לה למתני' באכלבאי וארצי ולא היה לו לפרש
כן דאפילו לר' יוחנן דאמר לקמן אין פוסקין על שער שבשוק
מורה דלא צעין תרעא דמשין כולי
האי כמו באכלבאי וארצי ולא צעין
אלא דכורמוס ולא אמר ר' יוחנן
דאין פוסקין אלא בשוק של עיריות
וא"ת והיכי שמעינן מר' ינאי דפוסק
על שוק של עיריות ולא צעין דורמוס
וי"ל דהכי דייק מדאמר רבי ינאי מה
לי הן מה לי דמיהן ויכול לפרוע לו
דמיס כמו שיכול לפרוע לו חטין
משום דמן החטין יכול למזוא דמיס
ה"י פוסקין אפילו על שוק של
עיריות דיותר חזמן לבעל המעות
לקנות חטין אפי' בשוק של עיריות
ממה שחזמן לבעל חטין למכור אפילו
בשוק של אכלבאי וארצי:

מה לי דמיהן מה לי הן נמי אמרינן כו'. בתחלת התנאי נמי
משינא השער פוסק עמו ואע"פ שאין פירות בידו ובלבד שיתן
לו זה מעות דמי היכי דאם היו דמי המעות הללו בידו והיינו
הפירות היו מותר הכי נמי כי הוו המעות בידו מותר שהמעות
ודמיהן שוין דמה לי טוב אם היו
המטין שהם דמיס למעות הללו בידו
מעכשיו שהם עצמן בידו אף הוא
יכול ליקח בהן פירות ומן העטם הזה
פוסקין על סמך שער שבשוק והוא
שער היוצא על ידי חמרין המציאין
תבואה לשוק צרכים ואע"פ שאין
פירות לזה. וא"ת משנתינו היא זו
(לקמן דף ע"ג): יאל השער פוסקין
איכא למ"ד לקמן (ז) אין פוסקין על
שער שבשוק ומוקין למתנינן באכלבאי
וארצי דמתנינן לאו שער שבשוק
מן אלא יאל השער סתמא. הא
דמפיך ליטנא ונקט למימר מה לי
דמיהן מה לי הן משום דצעת פרעון
הוו המעות שמשלם לו דמי הפירות
ושייך למימר מה טוב הן מדמיהן
כי היכי דהן שרו דמיהן נמי שרו
וצעת הפסוק נותן לו זה מעות
לקבל חטין דמיהן המעות ומיקרו
הפירות דמיהן של מעות ושייך למימר
מה טוב דמיהן של מעות מהן כי
היכי דמיהן שרו אם היו הפירות
בידו הן נמי כי הוו הן בידו שרי.
קרו של דבר לשון הפסקה נמשך
אלל לוקח לשון הפרעון נמשך אחר
המוכר גמי תנאי ראשון פוסק ונותן
לו דמיס לקבל כנגדן חטין הלכך
החטין קרוין דמיס אלל לוקח דמי
מעותיו וגבי פרעון המעות שזה
פורע הוו דמי החטין שזה חייב לו:
אין לו אסור. כהא דרבי ארשיא:
היני וטילי. מקומות הן שהיו סמוכין
לפומבדיתא שהיו רבה ורב יוסף
יושנין בה. כלומר בכל מקום הוא
מונא סביבותיו דמיס הללו: חטי
דקדחי באכלבאי. בתמיה. ובי אם
הנחמי חטין שלי באזורי כלום היו
גשמים יורדין עליהן שיהו לומחות
בהן נחמין להתקלקל. ליטנא אמרינא
דקדחי לשון חמימות כמו (ישעיה סד)
כקדח אש: והא צעני למיטב זווי
לפספירא. היכי אמרינן מאי אהני
לפסוק על שער שבשוק והא אהני
דבעי למיטב זווי לפספירא סרסור
שמבקש למוכרי חטין נמלא משתכר
זווי בהקדמת המעות: ומשני דיהיב.
לריך הלוקח ליתן למוכר דמי הסרסור:
רב אשי אמר. לא לריך זווי דאייגס
עבדי ליה ספסירות החמרין הולכין

ואמר היה ירובנא ד' חמשה
בוואו. פ"י לזמן פלוני
איתנהו שרי ליתנהו אסור אכל ד'
בוואו שרי לפסוק וזוין שכן השער
דפוסקין על שער שבשוק וא"ת אמאי
אסור לפסוק חמשה בוואו מאי שאל
מטרשא דרב נחמן גופיה אמר לקמן
(דף סה). טרשא שרי למכור סחורה
בהמתנה ביותר מדמיה ובלבד שלא
יפרש [ולן] אם מעכשיו צפחות וי"ל
כיון דאזלי הכא ד' בוואו הוי כאילו
פירש אם מעכשיו צפחות ואם לזמן
פלוני ביותר ולפי זה לא שרי ר"י
לקמן טרשא אלל בדבר שאין שוממו
ידועה כגון פרה או טלית אכל פירות
אם יאל השער אסור לעשות מהן
טרשא: מהו דתימא בעד שיבא
בני דבי קמ"ט. וא"ת והא רב נחמן
פסק לקמן בשליה פירקין (דף עה).
כהלל לאסור עד שיבא בני וי"ל
דודאי דרך הלואה אסור אפילו סאה
בסאה אכל דרך מקח וממכר כי
הכא שרי אפי' ה' בארבע דאי לאו
הכי תקשה דאפילו רבנן לקמן לא
שרי אלא סאה בסאה אכל סאה
בסאחיס לא אלא כדפרשיט דרך
מקח וממכר שרי טפי חמש בארבע
מדרך הלואה אפילו סאה בסאה דהכי
שרי לבי"ע וא"ת דטפי ה"ל לאתויי
הכא דפוסק על הגדיש דלמיה טפי
דהוי מקח וממכר וי"ל דפוסק עמו
על הגדיש לא שרינן אלא לפסוק עמו
בשער לקוטות אכל לפסוק שרי שימא
בחמשה לא כיון דאכתי לית ליה
שעדיין לריך תיקון ואי מויל גביה
כולי האי מחוי כאגר נטר אכל כשיש
ביאח בנו או הבאת מפתח מותר אפילו שוי חמשה בארבע וה"ק
נעשה כעד שיבא בני ושרי הכא לבי"ע כדשרי הסם לרבנן:
בעישוריתא

אלל בעל המעות להוליך לו תבואה: האי מאן דיהיב זווי אטרשא
חרישא. הפוסק על הפירות עד שלא יאל השער הברור אלא שער
הבכרי שהוא סמוך לקציר שהלקוטות מוכרין בוואו זה סאה זה
סאחיס ותנן מתני' (לקמן דף ע"ג): דאם יש לו מותר לפסוק ואע"פ שלא
לריך הלוקח ליתן למוכר דמי הסרסור דש חזרה תבואתו
גורן. ולהכי נקוט תרעא חרישא שאין פוסקין עליו אלא למי שיש לו גורן דאילו שער הברור פוסקיס אף למי שאין לו: למאי. מיבעי
האי דמתחוי: אי למיקני. ממש שלא יוכל המוכר לחזור: הא לא קני. כהכי אלא א"כ משך: אי לקבולי מוכר עליה מי
שפרע. אם יחזור: סמכא דעתא. דכל חד וחד ידע דעליה קא סמיך האי לוקח וסחורה מקויימת היא ואין דעתו לחזור הלכך אם
חזר בו מוכר איכא למילטייה בני שפרע: הסהא דאמרס. דאי מיתחוי מייסמך דעתא הוא: אפילו. לא מיתחוי אכי דרי נמי אלא אשכחיה
בשוקא לאחר זמן ואמר ליה חוי דעלך סמיכנא איכא מי שפרע: אגר נטר ליה. שכן המתנה אי מויל גביה משום המתנה שמקדים לו
המעות והמקח אין לו למוכר עכשיו: לקירא. מוכר שעה: ד' ד'. ללות שעה בוואו: יהיבנא לך ה' ה'. לזמן פלוני והקדים לו המעות
עכשיו: איטנאו. אם בידו אכל אינס בעיר או אכל המפתח והוא דחוק למעות שרי דהוי ליה הלויני עד שיבא בני דתנן במתניתין (לקמן דף ע"ה).
דמותר: דאיש ליה אשראי כמהא. המוכר הזה אף הוא נתן מעות ופסק עם אחרים על שעה: ואשכח טופיינא. זה שקיבל המעות מלא
בהן יותר ממה שאמר לו חבירו: אי בכדי שהדעס טועס. דאיכא למימר טעה המלוה בחשבון ולא ידע בהן חייב זה להחזירו לו:
בעישוריתא

מה לי הן ומה לי דמיהן אמרינן מה לי דמיהן
ומה לי הן נמי אמרינן "ופוסקין על שער
שבשוק ואע"פ שאין לו איתבייה רב פפא
ורב הונא בריה דרב יהושע לרבא כולם אם
יש לו מותר אם אין לו אסור אמר להו יהתם
הלואה הכא וביני רבה ורב יוסף דאמרי
תרווייהו מאי טעמא אמרו רבנן פוסקין על
שער שבשוק ואע"פ שאין לו דאמר ליה
אשקילא טיבותיך ושדייא אחיורי מאי אהנית
לי אי הוו לי זווי בידי הוה מובנינא בהיני
ובשילי בוואו אמר ליה אביי לרב יוסף אלא
מעתה מותר ללות סאה בסאה משום דמוצי
א"ל שקילא טיבותיך ושדייא אחיורי דאמר
ליה חטי דקדחי באכלבאי א"ל התם הלואה
הכא וביני אמר ליה אדא בר אבא לרבא
והא בעי למיתב זווי לספסירא א"ל ידקא
יהיב ליה נמי רב אשי אמר זווי דאינשי אינהו
עבדי ליה ספסירותיה: רבה ורב יוסף דאמרי
תרווייהו יהאי מאן דיהיב זווי אתרעא חריפא
צריך לאתחזווי לבי דרי למאי אי למקנא הא
לא קני אי לקבולי עליה מי שפרע כי לא
מיתחזי נמי מקבל עליה מי שפרע ה"לעולם
לקבולי עליה מי שפרע ומאן דיהיב זווי
אתרעא [חריפא] לבי תרי תלתא יהיב אי
מיתחזי ליה סמכא דעתיה ואי לא אמר ליה
אמינא דאשכחת פירי דשפירי מדידי ושקלת
אמר רב אשי השתא דאמרת משום מסמך
דעתא ואפילו אשכחיה בשוקא וא"ל סמכא
דעתיה: אמר רב נחמן וכללא דרביתא כל
אגר נטר ליה אסור ואמר רב נחמן יהאי
מאן דיהיב זווי לקיראה וקא אזלי ד' ד'
וא"ל יהיבנא לך ה' ה' איתנהו גביה שרי
ליתנהו גביה אסור פשימא לא צריכא דראית
ליה אשראי במתא מהו דתימא כיון דאית
ליה אשראי במתא בעד שיבא בני או עד
שאמצא מפתח דמי קב"ל כיון דמחסרי
גוביינא כמאן דליתנהו דמי: ואמר רב
נחמן יהאי מאן דאזויף פשימי מחבריה
ואשכח ביה טופיינא אי בכדי שהדעת טועה
מיחייב לאהדוריה ליה *ואי לאו מתנה
בעלמא הוא דיהיב ליה היכי דמי בכדי
שהדעת טועה אמר רב אחא בריה דרב יוסף
בעישוריתא

אלל בעל המעות להוליך לו תבואה: האי מאן דיהיב זווי אטרשא
חרישא. הפוסק על הפירות עד שלא יאל השער הברור אלא שער
הבכרי שהוא סמוך לקציר שהלקוטות מוכרין בוואו זה סאה זה
סאחיס ותנן מתני' (לקמן דף ע"ג): דאם יש לו מותר לפסוק ואע"פ שלא
לריך הלוקח ליתן למוכר דמי הסרסור דש חזרה תבואתו
גורן. ולהכי נקוט תרעא חרישא שאין פוסקין עליו אלא למי שיש לו גורן דאילו שער הברור פוסקיס אף למי שאין לו: למאי. מיבעי
האי דמתחוי: אי למיקני. ממש שלא יוכל המוכר לחזור: הא לא קני. כהכי אלא א"כ משך: אי לקבולי מוכר עליה מי
שפרע. אם יחזור: סמכא דעתא. דכל חד וחד ידע דעליה קא סמיך האי לוקח וסחורה מקויימת היא ואין דעתו לחזור הלכך אם
חזר בו מוכר איכא למילטייה בני שפרע: הסהא דאמרס. דאי מיתחוי מייסמך דעתא הוא: אפילו. לא מיתחוי אכי דרי נמי אלא אשכחיה
בשוקא לאחר זמן ואמר ליה חוי דעלך סמיכנא איכא מי שפרע: אגר נטר ליה. שכן המתנה אי מויל גביה משום המתנה שמקדים לו
המעות והמקח אין לו למוכר עכשיו: לקירא. מוכר שעה: ד' ד'. ללות שעה בוואו: יהיבנא לך ה' ה'. לזמן פלוני והקדים לו המעות
עכשיו: איטנאו. אם בידו אכל אינס בעיר או אכל המפתח והוא דחוק למעות שרי דהוי ליה הלויני עד שיבא בני דתנן במתניתין (לקמן דף ע"ה).
דמותר: דאיש ליה אשראי כמהא. המוכר הזה אף הוא נתן מעות ופסק עם אחרים על שעה: ואשכח טופיינא. זה שקיבל המעות מלא
בהן יותר ממה שאמר לו חבירו: אי בכדי שהדעס טועס. דאיכא למימר טעה המלוה בחשבון ולא ידע בהן חייב זה להחזירו לו:
בעישוריתא

האי קרוב לשכר ורחוק להפסד הוא. וא"ת תיקשי ליה אמתי (לקמן עב): לילא השער פוסקין דהתם נמי אין הלוקה מפסיד כלום בתקופה וי"ל דשאי התם כיון דאין הפירות (ומזכרין ללוקה אין ניכר שיהא קרוב לשכר ורחוק להפסד ופוסק עמו על

לא א מ"י פ"י מהלכות גולה וזהו הלכה ב ועין בהשגות ובמגד משנה סגם לאוין קא טושיע י"ד ס"י קפו טע"ף ו' ח' ל"ב ב מ"י פ"ג מהלכות גולה ואברהם ה"י ט סגם עשין ע"י טושיע ח"מ ס"י סגם טע"ף ו' ל"ב ג מ"י פ"י מהלכות גולה וזהו הלכה ב סגם לאוין קא טושיע י"ד ס"י קפו טע"ף ו' ל"ב ד מ"י פ"ג מהלכות גולה ואברהם ה"י ט סגם עשין ע"י טושיע ח"מ ס"י סגם טע"ף ו' :

קרוב לשכר. **אם יקרה: רחוק להפסד.** אם תקפה לא מקבל עליה. ומניא צפירקין (ד' עב.) קרוב לשכר ורחוק להפסד רשע דשקיל רבית דכיון דלאנו מקבל עליו אחריות המקח נמלא שאין זה מכר ומעות הלוואה הן אללו וקרבות השכר מחמת רבית הוא:

ה"ג כיון דקביל עליה וזלא קרוב צבא ולוה הוא: אע"פ שאמרו. צבא צבא קמא פרק שני (ד' כ"א): **אינו לריד להעלות לו שכר.** ואוקימנא בחצר דלא קיימא לאגרא אכל האי גברא שדר צה עביד למיגר צית לדירתו דהוה ליה זה נהנה וזה לא חסר: **בחצר קיימא לאגרא וגברא דעביד למיגר.** המלוה הזה היה שוכר אחרת אם לא מלא זה דהוה ליה הוא נהנה ובעל חצר חסר דהא קיימא להכי שיהיה משכירה לאחרים: **אכל חצר דלא קיימא לאגרא.** דהוה ליה זה לא חסר: **וגברא דלא עביד למיגר.** דהוה ליה זה לא נהנה דבלאו הכי נמי לא היה מיגר שיש לו אחרות: **קא משמע לן.** דממחילא כרביית. ויש ללמוד מכאן שאסור להלוות על צית ולדור צו אפילו צנכיימא דמתן לא ישכור ממנו בפחות. ולא דמי למשכונא של כרס (לקמן ד' עב.) דהתם זימנין דלא שקיל ציה מידי ואפי"ה הכי מנכי ליה והוה ליה קונה את הפירות צנכיימא זו על הספק אכל כאן זה נהנה תמיד ואין כאן ספק נמלא שוכרה בפחות: **מאן דאמר הלוואו.** ולא קלץ עמו על מנת לדור ואפילו הכי אסור: **כ"ג הלוויני.** דקלץ לו דירת הנית צמורת רבית: **אכל הלוואו לא.** ומתניתין דקלץ ליה או בשעת מתן מעות או לאחר כן: **סוקף עבדי דאינשי דמסיק בהו זווי.** מחזיק בעבדיהם של צעלי חובות שלו וכופס לעשות מלאכתו: **נהוס כריסיה.** לחס מאכלו והריני זנו ציוס מלאכתו: **דארי עבדיה.** כך ל"גן היה ומקד צנכיימא לשמות יין:

האי קרוב לשכר ורחוק להפסד הוא אמר ליה כיון דמקבל עליה וזלא קרוב לזה ולוה הוא: מתני' "המלוה את חבירו לא ידור בחצרו חנם ולא ישכור ממנו בפחות מפני שהוא רבית: גמ' אמר רב יוסף בר מניומי אמר רב נחמן אע"פ שאמרו בהדר בחצר חבירו שלא מדעתו אינו צריך להעלות לו שכר הלווה ודר בחצרו צריך להעלות לו שכר מאי קמ"ל תנינא המלוה את חבירו לא ידור בחצרו חנם ולא ישכור ממנו בפחות מפני שהוא רבית אי ממתני' הוה אמינא הני מיילי בחצר דקיימא לאגרא וגברא דעביד למיגר אבל חצר דלא קיימא לאגרא וגברא דלא עביד למיגר אימא לא קמ"ל איכא דאמרי אמר רב יוסף בר מניומי אמר רב נחמן אע"פ שאמרו הדר בחצר חבירו שלא מדעתו אינו צריך להעלות לו שכר הלוויני ודר בחצרי צריך להעלות לו שכר מ"ד הלווה כל שכן הלוויני ומ"ד הלוויני אבל הלווה לא מ"ט כיון דמעיקרא לאו אדעתא דהכי אופיה לית לן בה (ד' ע"ב) רב יוסף בר חמא תקיף עבדי דאינשי דמסיק בהו זווי ועביד בהו עבידתא א"ל רבא בריה מ"ט עביד מר הכי א"ל אנא כרב נחמן סבירא לי דאמר רב נחמן עבדא נהום כריסיה לא שוי א"ל אימור דאמר רב נחמן כגון דארי עבדיה דמריקד בי כוכי עבדי אחריו מו אמר א"ל אנא כי הא דרב דניאל בר רב קטינא אמר רב סבירא לי דאמר דהתוקף עבדו של חבירו ועשה בו מלאכה פטור דניחא

של כרס (לקמן ד' עב.) דהתם זימנין דלא שקיל ציה מידי ואפי"ה הכי מנכי ליה והוה ליה קונה את הפירות צנכיימא זו על הספק אכל כאן זה נהנה תמיד ואין כאן ספק נמלא שוכרה בפחות: **מאן דאמר הלוואו.** ולא קלץ עמו על מנת לדור ואפילו הכי אסור: **כ"ג הלוויני.** דקלץ לו דירת הנית צמורת רבית: **אכל הלוואו לא.** ומתניתין דקלץ ליה או בשעת מתן מעות או לאחר כן: **סוקף עבדי דאינשי דמסיק בהו זווי.** מחזיק בעבדיהם של צעלי חובות שלו וכופס לעשות מלאכתו: **נהוס כריסיה.** לחס מאכלו והריני זנו ציוס מלאכתו: **דארי עבדיה.** כך ל"גן היה ומקד צנכיימא לשמות יין:

אבל היכא שהלוה על הצירי של חצירו * אכל היכא שהלוה על הצירי של חצירו מפקיד צעל שדה ובעל חצר

דבלאו הכי לא יוכל להשכירו לאחרים שזה מחזיק צו צמטון וקשה דלטו לפי שזה מוחזק צמטון ירקצו הפירות ולמה לא יוכל הלוה למכור פירותיו ולפירות חוצו או יקח המלוה פירות עמם צחצו ויש לתת טעם אחר לדבריו דכשנמלוה על הצירי או על השדה שרי טפי צנכיימא דהוי כאילו השדה בידו צמורת מכר כל אופן השנים כדאמרין לעיל (ד' סג): גבי משכנתא צבא כיימא איניה צמורת זכיה אמו ומיהו צערכין (ד' ל"א). דקאמר רבית גמורה היא והתורה החירה המשמע כפירות הקונטרס דבית לא שייך מיהא שום ספק מדהשיב ליה רבית גמורה דבשדה צבא כיימא לא חשיב לה לעיל אלא אבק רבית ולפירות רבית צ"ל דה"פ רבית גמורה היא מדרבנן ולפי שהתורה החירה צהדיא לא ראו להעמיד שם חכמים דבריהם ומתני' דקמי ענין רבית ואינה רבית יש לפרש אינה רבית אפילו מדרבנן וצריך לדחוק ולפרש לרצא דלע"ג דהוה תנא סבר דלד אחד ברבית שרי אפילו מדרבנן מ"מ סבר רבא דליה לן למימר שימיר ר' יהודה דאחד אפי' מדרבנן כל כמה דלא מפרש צהדיא ומה שדקדק רביתו תם מדלא קמי המלוה את חצירו על חצירו מכלל דאיירי צשלא הלווה על חצירו אין זה דיוק דצפרק השולח (גיטין ד' לו.) ושם ד"ה אלא) גבי הא דקמי המלוה את חצירו על המשכון אינו משמע פריך אלא מעתה הלווה ודר צנכיימא הכי נמי דלא משמע והתם בעי למימר הלווה על חצירו דאפילו הלווה על חצירו משמע כדאמרין לקמן (ד' לו:)) האי משכנתא צמורתא דמסקלי צשיעית משמטו ועוד דאי לא אהלווה על חצירו פריך אמאי נקט חצר הוה ליה למינקט מטלטלין הלווה ומשמתש צמטו הכי נמי דלא משמע אלא ודאי דמשכון דחצר אמשכון דמטלטלין פריך: **אמר רב נחמן אע"פ שאמרו בו.** צפרק כילד הרגל (צ"ק ד' כ"א). גבי ההוא גברא דבנה אפסדא אקלקלתא דיתמי דקאמר לימא קסבר רב נחמן דהדר בחצר חצירו שלא מדעתו צריך להעלות לו שכר המ"ל אם כן קשיא דרב נחמן אדרב נחמן דהכא אלא לא קאי התם הכי ועוד דהכא מיירי בחצר דלא קיימא לאגרא וגברא דלא עביד למיגר דהוי זה לא נהנה וזה אינו חסר דמסיק: **אבל חצר דלא קיימא לאגרא וגברא דלא עביד למיגר אימא לא קמ"ל איכא דאמרי אמר רב יוסף בר מניומי אמר רב נחמן אע"פ שאמרו בהדר בחצר חבירו שלא מדעתו אינו צריך להעלות לו שכר הלווה ודר בחצרו צריך להעלות לו שכר מאי קמ"ל תנינא המלוה את חבירו לא ידור בחצרו חנם ולא ישכור ממנו בפחות מפני שהוא רבית אי ממתני' הוה אמינא הני מיילי בחצר דקיימא לאגרא וגברא דעביד למיגר אבל חצר דלא קיימא לאגרא וגברא דלא עביד למיגר אימא לא קמ"ל איכא דאמרי אמר רב יוסף בר מניומי אמר רב נחמן אע"פ שאמרו הדר בחצר חבירו שלא מדעתו אינו צריך להעלות לו שכר הלוויני ודר בחצרי צריך להעלות לו שכר מ"ד הלווה כל שכן הלוויני ומ"ד הלוויני אבל הלווה לא מ"ט כיון דמעיקרא לאו אדעתא דהכי אופיה לית לן בה (ד' ע"ב) רב יוסף בר חמא תקיף עבדי דאינשי דמסיק בהו זווי ועביד בהו עבידתא א"ל רבא בריה מ"ט עביד מר הכי א"ל אנא כרב נחמן סבירא לי דאמר רב נחמן עבדא נהום כריסיה לא שוי א"ל אימור דאמר רב נחמן כגון דארי עבדיה דמריקד בי כוכי עבדי אחריו מו אמר א"ל אנא כי הא דרב דניאל בר רב קטינא אמר רב סבירא לי דאמר דהתוקף עבדו של חבירו ועשה בו מלאכה פטור דניחא**

דבלאו הכי לא יוכל להשכירו לאחרים שזה מחזיק צו צמטון וקשה דלטו לפי שזה מוחזק צמטון ירקצו הפירות ולמה לא יוכל הלוה למכור פירותיו ולפירות חוצו או יקח המלוה פירות עמם צחצו ויש לתת טעם אחר לדבריו דכשנמלוה על הצירי או על השדה שרי טפי צנכיימא דהוי כאילו השדה בידו צמורת מכר כל אופן השנים כדאמרין לעיל (ד' סג): גבי משכנתא צבא כיימא איניה צמורת זכיה אמו ומיהו צערכין (ד' ל"א). דקאמר רבית גמורה היא והתורה החירה המשמע כפירות הקונטרס דבית לא שייך מיהא שום ספק מדהשיב ליה רבית גמורה דבשדה צבא כיימא לא חשיב לה לעיל אלא אבק רבית ולפירות רבית צ"ל דה"פ רבית גמורה היא מדרבנן ולפי שהתורה החירה צהדיא לא ראו להעמיד שם חכמים דבריהם ומתני' דקמי ענין רבית ואינה רבית יש לפרש אינה רבית אפילו מדרבנן וצריך לדחוק ולפרש לרצא דלע"ג דהוה תנא סבר דלד אחד ברבית שרי אפילו מדרבנן מ"מ סבר רבא דליה לן למימר שימיר ר' יהודה דאחד אפי' מדרבנן כל כמה דלא מפרש צהדיא ומה שדקדק רביתו תם מדלא קמי המלוה את חצירו על חצירו מכלל דאיירי צשלא הלווה על חצירו אין זה דיוק דצפרק השולח (גיטין ד' לו.) ושם ד"ה אלא) גבי הא דקמי המלוה את חצירו על המשכון אינו משמע פריך אלא מעתה הלווה ודר צנכיימא הכי נמי דלא משמע והתם בעי למימר הלווה על חצירו דאפילו הלווה על חצירו משמע כדאמרין לקמן (ד' לו:)) האי משכנתא צמורתא דמסקלי צשיעית משמטו ועוד דאי לא אהלווה על חצירו פריך אמאי נקט חצר הוה ליה למינקט מטלטלין הלווה ומשמתש צמטו הכי נמי דלא משמע אלא ודאי דמשכון דחצר אמשכון דמטלטלין פריך: **אמר רב נחמן אע"פ שאמרו בו.** צפרק כילד הרגל (צ"ק ד' כ"א). גבי ההוא גברא דבנה אפסדא אקלקלתא דיתמי דקאמר לימא קסבר רב נחמן דהדר בחצר חצירו שלא מדעתו צריך להעלות לו שכר המ"ל אם כן קשיא דרב נחמן אדרב נחמן דהכא אלא לא קאי התם הכי ועוד דהכא מיירי בחצר דלא קיימא לאגרא וגברא דלא עביד למיגר דהוי זה לא נהנה וזה אינו חסר דמסיק: **אבל חצר דלא קיימא לאגרא וגברא דלא עביד למיגר אימא לא קמ"ל איכא דאמרי אמר רב יוסף בר מניומי אמר רב נחמן אע"פ שאמרו בהדר בחצר חבירו שלא מדעתו אינו צריך להעלות לו שכר הלווה ודר בחצרו צריך להעלות לו שכר מאי קמ"ל תנינא המלוה את חבירו לא ידור בחצרו חנם ולא ישכור ממנו בפחות מפני שהוא רבית אי ממתני' הוה אמינא הני מיילי בחצר דקיימא לאגרא וגברא דעביד למיגר אבל חצר דלא קיימא לאגרא וגברא דלא עביד למיגר אימא לא קמ"ל איכא דאמרי אמר רב יוסף בר מניומי אמר רב נחמן אע"פ שאמרו הדר בחצר חבירו שלא מדעתו אינו צריך להעלות לו שכר הלוויני ודר בחצרי צריך להעלות לו שכר מ"ד הלווה כל שכן הלוויני ומ"ד הלוויני אבל הלווה לא מ"ט כיון דמעיקרא לאו אדעתא דהכי אופיה לית לן בה (ד' ע"ב) רב יוסף בר חמא תקיף עבדי דאינשי דמסיק בהו זווי ועביד בהו עבידתא א"ל רבא בריה מ"ט עביד מר הכי א"ל אנא כרב נחמן סבירא לי דאמר רב נחמן עבדא נהום כריסיה לא שוי א"ל אימור דאמר רב נחמן כגון דארי עבדיה דמריקד בי כוכי עבדי אחריו מו אמר א"ל אנא כי הא דרב דניאל בר רב קטינא אמר רב סבירא לי דאמר דהתוקף עבדו של חבירו ועשה בו מלאכה פטור דניחא**

(א) ב"ק כ"א. (ב) ט"ז. (ג) ט"ז. (ד) ט"ז. (ה) ט"ז. (ו) ט"ז. (ז) ט"ז. (ח) ט"ז. (ט) ט"ז. (י) ט"ז. (יא) ט"ז. (יב) ט"ז. (יג) ט"ז. (יד) ט"ז. (טו) ט"ז. (טז) ט"ז. (יז) ט"ז. (יח) ט"ז. (יט) ט"ז. (כ) ט"ז. (כ"א) ט"ז. (כ"ב) ט"ז. (כ"ג) ט"ז. (כ"ד) ט"ז. (כ"ה) ט"ז. (כ"ו) ט"ז. (כ"ז) ט"ז. (כ"ח) ט"ז. (כ"ט) ט"ז. (ל) ט"ז. (ל"א) ט"ז. (ל"ב) ט"ז. (ל"ג) ט"ז. (ל"ד) ט"ז. (ל"ה) ט"ז. (ל"ו) ט"ז. (ל"ז) ט"ז. (ל"ח) ט"ז. (ל"ט) ט"ז. (מ) ט"ז. (מ"א) ט"ז. (מ"ב) ט"ז. (מ"ג) ט"ז. (מ"ד) ט"ז. (מ"ה) ט"ז. (מ"ו) ט"ז. (מ"ז) ט"ז. (מ"ח) ט"ז. (מ"ט) ט"ז. (נ) ט"ז. (נ"א) ט"ז. (נ"ב) ט"ז. (נ"ג) ט"ז. (נ"ד) ט"ז. (נ"ה) ט"ז. (נ"ו) ט"ז. (נ"ז) ט"ז. (נ"ח) ט"ז. (נ"ט) ט"ז. (ס) ט"ז. (ס"א) ט"ז. (ס"ב) ט"ז. (ס"ג) ט"ז. (ס"ד) ט"ז. (ס"ה) ט"ז. (ס"ו) ט"ז. (ס"ז) ט"ז. (ס"ח) ט"ז. (ס"ט) ט"ז. (ס"י) ט"ז. (ס"יא) ט"ז. (ס"יב) ט"ז. (ס"יג) ט"ז. (ס"יד) ט"ז. (ס"טו) ט"ז. (ס"טז) ט"ז. (ס"יז) ט"ז. (ס"יח) ט"ז. (ס"יט) ט"ז. (ס"כ) ט"ז. (ס"כ"א) ט"ז. (ס"כ"ב) ט"ז. (ס"כ"ג) ט"ז. (ס"כ"ד) ט"ז. (ס"כ"ה) ט"ז. (ס"כ"ו) ט"ז. (ס"כ"ז) ט"ז. (ס"כ"ח) ט"ז. (ס"כ"ט) ט"ז. (ס"ל"א) ט"ז. (ס"ל"ב) ט"ז. (ס"ל"ג) ט"ז. (ס"ל"ד) ט"ז. (ס"ל"ה) ט"ז. (ס"ל"ו) ט"ז. (ס"ל"ז) ט"ז. (ס"ל"ח) ט"ז. (ס"ל"ט) ט"ז. (ס"מ) ט"ז. (ס"מ"א) ט"ז. (ס"מ"ב) ט"ז. (ס"מ"ג) ט"ז. (ס"מ"ד) ט"ז. (ס"מ"ה) ט"ז. (ס"מ"ו) ט"ז. (ס"מ"ז) ט"ז. (ס"מ"ח) ט"ז. (ס"מ"ט) ט"ז. (ס"נ) ט"ז. (ס"נ"א) ט"ז. (ס"נ"ב) ט"ז. (ס"נ"ג) ט"ז. (ס"נ"ד) ט"ז. (ס"נ"ה) ט"ז. (ס"נ"ו) ט"ז. (ס"נ"ז) ט"ז. (ס"נ"ח) ט"ז. (ס"נ"ט) ט"ז. (ס"ס) ט"ז. (ס"ס"א) ט"ז. (ס"ס"ב) ט"ז. (ס"ס"ג) ט"ז. (ס"ס"ד) ט"ז. (ס"ס"ה) ט"ז. (ס"ס"ו) ט"ז. (ס"ס"ז) ט"ז. (ס"ס"ח) ט"ז. (ס"ס"ט) ט"ז. (ס"ס"י) ט"ז. (ס"ס"יא) ט"ז. (ס"ס"יב) ט"ז. (ס"ס"יג) ט"ז. (ס"ס"יד) ט"ז. (ס"ס"טו) ט"ז. (ס"ס"טז) ט"ז. (ס"ס"יז) ט"ז. (ס"ס"יח) ט"ז. (ס"ס"יט) ט"ז. (ס"ס"כ) ט"ז. (ס"ס"כ"א) ט"ז. (ס"ס"כ"ב) ט"ז. (ס"ס"כ"ג) ט"ז. (ס"ס"כ"ד) ט"ז. (ס"ס"כ"ה) ט"ז. (ס"ס"כ"ו) ט"ז. (ס"ס"כ"ז) ט"ז. (ס"ס"כ"ח) ט"ז. (ס"ס"כ"ט) ט"ז. (ס"ס"ל"א) ט"ז. (ס"ס"ל"ב) ט"ז. (ס"ס"ל"ג) ט"ז. (ס"ס"ל"ד) ט"ז. (ס"ס"ל"ה) ט"ז. (ס"ס"ל"ו) ט"ז. (ס"ס"ל"ז) ט"ז. (ס"ס"ל"ח) ט"ז. (ס"ס"ל"ט) ט"ז. (ס"ס"מ) ט"ז. (ס"ס"מ"א) ט"ז. (ס"ס"מ"ב) ט"ז. (ס"ס"מ"ג) ט"ז. (ס"ס"מ"ד) ט"ז. (ס"ס"מ"ה) ט"ז. (ס"ס"מ"ו) ט"ז. (ס"ס"מ"ז) ט"ז. (ס"ס"מ"ח) ט"ז. (ס"ס"מ"ט) ט"ז. (ס"ס"נ) ט"ז. (ס"ס"נ"א) ט"ז. (ס"ס"נ"ב) ט"ז. (ס"ס"נ"ג) ט"ז. (ס"ס"נ"ד) ט"ז. (ס"ס"נ"ה) ט"ז. (ס"ס"נ"ו) ט"ז. (ס"ס"נ"ז) ט"ז. (ס"ס"נ"ח) ט"ז. (ס"ס"נ"ט) ט"ז. (ס"ס"ס) ט"ז. (ס"ס"ס"א) ט"ז. (ס"ס"ס"ב) ט"ז. (ס"ס"ס"ג) ט"ז. (ס"ס"ס"ד) ט"ז. (ס"ס"ס"ה) ט"ז. (ס"ס"ס"ו) ט"ז. (ס"ס"ס"ז) ט"ז. (ס"ס"ס"ח) ט"ז. (ס"ס"ס"ט) ט"ז. (ס"ס"ס"י) ט"ז. (ס"ס"ס"יא) ט"ז. (ס"ס"ס"יב) ט"ז. (ס"ס"ס"יג) ט"ז. (ס"ס"ס"יד) ט"ז. (ס"ס"ס"טו) ט"ז. (ס"ס"ס"טז) ט"ז. (ס"ס"ס"יז) ט"ז. (ס"ס"ס"יח) ט"ז. (ס"ס"ס"יט) ט"ז. (ס"ס"ס"כ) ט"ז. (ס"ס"ס"כ"א) ט"ז. (ס"ס"ס"כ"ב) ט"ז. (ס"ס"ס"כ"ג) ט"ז. (ס"ס"ס"כ"ד) ט"ז. (ס"ס"ס"כ"ה) ט"ז. (ס"ס"ס"כ"ו) ט"ז. (ס"ס"ס"כ"ז) ט"ז. (ס"ס"ס"כ"ח) ט"ז. (ס"ס"ס"כ"ט) ט"ז. (ס"ס"ס"ל"א) ט"ז. (ס"ס"ס"ל"ב) ט"ז. (ס"ס"ס"ל"ג) ט"ז. (ס"ס"ס"ל"ד) ט"ז. (ס"ס"ס"ל"ה) ט"ז. (ס"ס"ס"ל"ו) ט"ז. (ס"ס"ס"ל"ז) ט"ז. (ס"ס"ס"ל"ח) ט"ז. (ס"ס"ס"ל"ט) ט"ז. (ס"ס"ס"מ) ט"ז. (ס"ס"ס"מ"א) ט"ז. (ס"ס"ס"מ"ב) ט"ז. (ס"ס"ס"מ"ג) ט"ז. (ס"ס"ס"מ"ד) ט"ז. (ס"ס"ס"מ"ה) ט"ז. (ס"ס"ס"מ"ו) ט"ז. (ס"ס"ס"מ"ז) ט"ז. (ס"ס"ס"מ"ח) ט"ז. (ס"ס"ס"מ"ט) ט"ז. (ס"ס"ס"נ) ט"ז. (ס"ס"ס"נ"א) ט"ז. (ס"ס"ס"נ"ב) ט"ז. (ס"ס"ס"נ"ג) ט"ז. (ס"ס"ס"נ"ד) ט"ז. (ס"ס"ס"נ"ה) ט"ז. (ס"ס"ס"נ"ו) ט"ז. (ס"ס"ס"נ"ז) ט"ז. (ס"ס"ס"נ"ח) ט"ז. (ס"ס"ס"נ"ט) ט"ז. (ס"ס"ס"ס) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"א) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ב) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ג) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ד) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ה) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ו) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ז) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ח) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ט) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"י) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"יא) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"יב) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"יג) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"יד) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"טו) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"טז) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"יז) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"יח) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"יט) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"כ) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"כ"א) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"כ"ב) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"כ"ג) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"כ"ד) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"כ"ה) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"כ"ו) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"כ"ז) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"כ"ח) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"כ"ט) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ל"א) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ל"ב) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ל"ג) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ל"ד) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ל"ה) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ל"ו) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ל"ז) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ל"ח) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ל"ט) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"מ) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"מ"א) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"מ"ב) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"מ"ג) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"מ"ד) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"מ"ה) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"מ"ו) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"מ"ז) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"מ"ח) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"מ"ט) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"נ) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"נ"א) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"נ"ב) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"נ"ג) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"נ"ד) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"נ"ה) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"נ"ו) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"נ"ז) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"נ"ח) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"נ"ט) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"א) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ב) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ג) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ד) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ה) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ו) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ז) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ח) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ט) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"י) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"יא) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"יב) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"יג) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"יד) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"טו) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"טז) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"יז) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"יח) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"יט) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"כ) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"כ"א) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"כ"ב) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"כ"ג) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"כ"ד) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"כ"ה) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"כ"ו) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"כ"ז) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"כ"ח) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"כ"ט) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ל"א) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ל"ב) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ל"ג) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ל"ד) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ל"ה) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ל"ו) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ל"ז) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ל"ח) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ל"ט) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"מ) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"מ"א) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"מ"ב) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"מ"ג) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"מ"ד) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"מ"ה) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"מ"ו) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"מ"ז) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"מ"ח) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"מ"ט) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"נ) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"נ"א) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"נ"ב) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"נ"ג) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"נ"ד) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"נ"ה) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"נ"ו) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"נ"ז) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"נ"ח) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"נ"ט) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"א) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"ב) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"ג) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"ד) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"ה) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"ו) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"ז) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"ח) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"ט) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"י) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"יא) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"יב) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"יג) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"יד) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"טו) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"טז) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"יז) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"יח) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"יט) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"כ) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"כ"א) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"כ"ב) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"כ"ג) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"כ"ד) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"כ"ה) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"כ"ו) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"כ"ז) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"כ"ח) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"כ"ט) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"ל"א) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"ל"ב) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"ל"ג) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"ל"ד) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"ל"ה) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"ל"ו) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"ל"ז) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"ל"ח) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"ל"ט) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"מ) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"מ"א) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"מ"ב) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"מ"ג) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"מ"ד) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"מ"ה) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"מ"ו) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"מ"ז) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"מ"ח) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"מ"ט) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"נ) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"נ"א) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"נ"ב) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"נ"ג) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"נ"ד) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"נ"ה) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"נ"ו) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"נ"ז) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"נ"ח) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"נ"ט) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"ס) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"ס"א) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"ס"ב) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"ס"ג) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"ס"ד) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"ס"ה) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"ס"ו) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"ס"ז) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"ס"ח) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"ס"ט) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"ס"י) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"ס"יא) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"ס"יב) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"ס"יג) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"ס"יד) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"ס"טו) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"ס"טז) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"ס"יז) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"ס"יח) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"ס"יט) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"ס"כ) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"ס"כ"א) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"ס"כ"ב) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"ס"כ"ג) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"ס"כ"ד) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"ס"כ"ה) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"ס"כ"ו) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"ס"כ"ז) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"ס"כ"ח) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"ס"כ"ט) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"ס"ל"א) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"ס"ל"ב) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"ס"ל"ג) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"ס"ל"ד) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"ס"ל"ה) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"ס"ל"ו) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"ס"ל"ז) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"ס"ל"ח) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"ס"ל"ט) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"ס"מ) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"ס"מ"א) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"ס"מ"ב) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"ס"מ"ג) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"ס"מ"ד) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"ס"מ"ה) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"ס"מ"ו) ט"ז. (ס"ס"ס"ס"ס"ס"ס"מ"ז

איזהו נשך פרק חמישי בנבא מצינא

א) (תמורה ו: ע"ט).
ב) (לקמן ע"ג ק"י קדושין
מת: סג. ע"פין י"ח).
ג) בערך פסח ב' ע"ט.

תורה אור השלם

1 כשכיר שנה בשנה
יורה עמו לא ירדנו
בפרך לעינך:
ויקרא כה נג

גליון הש"ס

נב' חשבה ספקין מינה.
ע"ן לעיל דף פ"א ע"ב
חוספות ד"ה רבא ל"ע:
מתני' מרבין על השביר.
ע"ן כ"ב דף פ"ו ע"ב ח"ט
ד"ה ד"ה: נב' מרשא
שרי. ע"ן לעיל דף סג
ע"ן חוספות ד"ה וזמרי:

הגהות הגר"א

[א] ה"ס ד"ה נקטי
אע"פ כ"י. נ"ב הא לאו
הכי אקרי וע"ן מלמעות:

מוסף רש"י

אמר רב פפא כו'
שכראי לא פסידו. רב
פפא מטיל שכר הוי וזוהו
י"ב.

דלא נספרי עבדיה. שלא ירגיל להיות בטל ויתעלל. נספרי המיין
משמש כדרך המתפעלים במינה ש"ן וסמ"ך כאשר יתפעל שר
ויאמר תשטר שהמ"י מתמנעת להפסיק אומיות השורש וכאשר
יאמר בגימרת סף הסמופך מגימרת שח השמוח וכן כלשון גמרא
משפרי מיתממין אשתיה אישתקיל:

כי מפקינ מיניה. הרבית שלקח
מדבני אלעזר דלמר רבית קלוזה
יולאה בדיינים דקיימא לן כוותיה
לקמן (עמוד ז'): גלימא לא מפקינ
מיניה. מקחו קיים וקלוזה הרבית
יחזיר לבעליו: ולימא ליה כי אגרא
אנא. כשכרמיה אני בדמים יקרים
הללו: דהוה קא משרשני. כדיוח
היתה דבה אלי: מרבין מרבין
על השכר. בשכר המתנת מעות
השכירות: ואין מרבין על המכר.
בשכר המתנת המקח. ובגמרא מפרש
טעמא: ואם של חדש כחדש. ואם
תמן לי שטר כל חדש כחדש שלל
תקדים לי שכר כל השנה יחד תמן
לי שלל כחדש: ואם לגורן. ואם
אמתין לך עד הגורן שתמכור
מתבואתך ותמן לי מעותי:
גמ' שכירות אינה משתלמת אלא
לכסוף. מן הדין: אלא לכסוף. לטוף
הזמן. הלכך כי שקיל מיניה שלל
כחדש דהוה להו שנים עשר סלעים
אין זה שכר המתנת מעות שהרי
לא נתמכר לו לשלם שכירות עד סוף
החדש והאי דלמר ליה אם מעכשיו
תמן לי שטר הוא לך כעשר סלעים
אזי הוה מקדים ליה הוה מחיל ליה
מדמי השכירות ומוגד ליה בפחות
משויה. אבל סיפא גבי מכר משמשך
המקח דינו ליתן המעות וכי אמר
ליה אם מעכשיו תמן הרי הוא לך
כאלף הן הן דמיה וכי מיטפי עלייהו
לגורן שכר המתנת מעות הוא: דקו
בה. חיפשו אחריה עד שגמלו בה
מקרא לסמוך בהא מילתא דתשלומי
שכירות לכסוף: ערשא שרי. למכור
סחורה בהמתנה ביותר מדמיה ובלבד
שלא יפרש לו אם מעכשיו הרי הוא
לך בפחות אלא ימכור סתם כרך וכן
ליום פלוני: קץ ליה. אם מעכשיו
הרי הוא לך בפחות דזהדיא פריש
ליה דשכר המתנה הוא טוטל: ערשא
דידי שרי. עשה שכר תמרים היה
ומוכר לו בזמן הזול בתשרי כשער
של ניסן וממתין לו עד ניסן: שכראי
לא פסידו. אינו מתקלקל והיימתי יכול
להניעו עד ניסן: וזו לא לריבנא.
שאי עשיר ואיני דמוק למכור כשער
של עכשיו: זיל בתר דידהו. אחרי
הלקוחות דאיניהו ודאי אגר נטר יהבו
ליה למר דאילו הוה להו זוזי הוה שכר
להו שיכרא טובא כשער של עכשיו:

אמר רב פפא כו'
שכראי לא פסידו. רב
פפא מטיל שכר הוי וזוהו
י"ב.

אמר רב פפא כו'
שכראי לא פסידו. רב
פפא מטיל שכר הוי וזוהו
י"ב.

ניחא ליה דלא ניסתרי עבדיה. פי' בערוך(ג) לשון סמירה וקלוקל
וא"ת נלאו האי טעמא נמי פטור דלא תנן (ב"ק ד' לו):
גול עבדים והזקיפו משלם כשעת הגזילה אבל שכר פעולתם לא
משלם יש לומר דיש לחלק בין נחת לדעתה דגולנותא לנחת
אלדעתא דמלאכה כדמפליג התם גבי
המוקף ספינתו של חצירו ועשה בה
מלאכה: שכירות אינה משתלמת
אלא בסוף. אפילו למ"ד בהגול קמח
(ב"ק ד' נט. ושם ד"ה ואב"א) ובהל"ש
מקדש (קדושין ד' מת. ושם ד"ה ר"ע)
דישנה לשכירות מתחילה ועד סוף
מודה דאינה משתלמת אלא לכסוף
כדליף הכא מקרא ואפי' למ"ד אינה
אלא לכסוף מודה דפועל יכול לחזור
בו ואפילו בחלי היום וכשהוא חוזר
הרי הוא סוף שאינו רואה לעשות
מלאכה יותר ולא נפקא מינה מההיא
פלוגתא אלא לענין קדושין דלי ישנה
מתחילה ועד סוף משניא מלה ואין
מקדש בה ונפקא מינה נמי לההיא
דפ"ק דמסכת ע"ז (ד' יט. ושם ד"ה
אלמא) הגיע לכיפה שמעמידין בה
ע"ז אסור לננותה וקאמר בגמרא
אם צנה שכרו מותר ומפרש טעמא
משום דישנה לשכירות מתחילה ועד
סוף ואימת מיתקדש במכוס אחרון
מכוס אחרון ליה צה שוה פרוטה:
שכירות ש"פ שנה זו אינה
משתלמת אלא בשנה
האחרת. ואם תאמר דכפ"ז דכדורות
(ד' נג.) דרשין דאין תורמין מן
החדש על הישן משום דכתיב שנה
שנה דמשמע אותה שנה עלמה וי"ל
דהתם כתיב שנה כלל צ' והכא
דרשין מדכתיב שנה צנה שנה צנ'
דמשמע צנה האחרת ואם תאמר
דנפרק עד כמה (שם ד' ס.) ושם
ד"ה שנה) גבי צבור תאלכלו שנה
בשנה א"יזו היא שנה הנכנסת במצירתה
היא אומר זו שנה של צבור דלא
מניין לשנת עולם שאם נולד צכסליו
שנת עולם מסיימת בתשרי יאכל עד
כסליו והשתא ה"ל למדרש שלא יהא
נאכל עד שנה אחרת ולא בתוך שנתו
וי"ל משום דמוכח קרא דנאכל בתוך
שנתו דכתיב (שמות כג) כיום השמיני
תתנו לך:

ניחא ליה דלא ניסתרי עבדיה. פי' בערוך(ג) לשון סמירה וקלוקל
וא"ת נלאו האי טעמא נמי פטור דלא תנן (ב"ק ד' לו):
גול עבדים והזקיפו משלם כשעת הגזילה אבל שכר פעולתם לא
משלם יש לומר דיש לחלק בין נחת לדעתה דגולנותא לנחת
אלדעתא דמלאכה כדמפליג התם גבי
המוקף ספינתו של חצירו ועשה בה
מלאכה: שכירות אינה משתלמת
אלא בסוף. אפילו למ"ד בהגול קמח
(ב"ק ד' נט. ושם ד"ה ואב"א) ובהל"ש
מקדש (קדושין ד' מת. ושם ד"ה ר"ע)
דישנה לשכירות מתחילה ועד סוף
מודה דאינה משתלמת אלא לכסוף
כדליף הכא מקרא ואפי' למ"ד אינה
אלא לכסוף מודה דפועל יכול לחזור
בו ואפילו בחלי היום וכשהוא חוזר
הרי הוא סוף שאינו רואה לעשות
מלאכה יותר ולא נפקא מינה מההיא
פלוגתא אלא לענין קדושין דלי ישנה
מתחילה ועד סוף משניא מלה ואין
מקדש בה ונפקא מינה נמי לההיא
דפ"ק דמסכת ע"ז (ד' יט. ושם ד"ה
אלמא) הגיע לכיפה שמעמידין בה
ע"ז אסור לננותה וקאמר בגמרא
אם צנה שכרו מותר ומפרש טעמא
משום דישנה לשכירות מתחילה ועד
סוף ואימת מיתקדש במכוס אחרון
מכוס אחרון ליה צה שוה פרוטה:
שכירות ש"פ שנה זו אינה
משתלמת אלא בשנה
האחרת. ואם תאמר דכפ"ז דכדורות
(ד' נג.) דרשין דאין תורמין מן
החדש על הישן משום דכתיב שנה
שנה דמשמע אותה שנה עלמה וי"ל
דהתם כתיב שנה כלל צ' והכא
דרשין מדכתיב שנה צנה שנה צנ'
דמשמע צנה האחרת ואם תאמר
דנפרק עד כמה (שם ד' ס.) ושם
ד"ה שנה) גבי צבור תאלכלו שנה
בשנה א"יזו היא שנה הנכנסת במצירתה
היא אומר זו שנה של צבור דלא
מניין לשנת עולם שאם נולד צכסליו
שנת עולם מסיימת בתשרי יאכל עד
כסליו והשתא ה"ל למדרש שלא יהא
נאכל עד שנה אחרת ולא בתוך שנתו
וי"ל משום דמוכח קרא דנאכל בתוך
שנתו דכתיב (שמות כג) כיום השמיני
תתנו לך:

ניחא ליה דלא ניסתרי עבדיה. פי' בערוך(ג) לשון סמירה וקלוקל
וא"ת נלאו האי טעמא נמי פטור דלא תנן (ב"ק ד' לו):
גול עבדים והזקיפו משלם כשעת הגזילה אבל שכר פעולתם לא
משלם יש לומר דיש לחלק בין נחת לדעתה דגולנותא לנחת
אלדעתא דמלאכה כדמפליג התם גבי
המוקף ספינתו של חצירו ועשה בה
מלאכה: שכירות אינה משתלמת
אלא בסוף. אפילו למ"ד בהגול קמח
(ב"ק ד' נט. ושם ד"ה ואב"א) ובהל"ש
מקדש (קדושין ד' מת. ושם ד"ה ר"ע)
דישנה לשכירות מתחילה ועד סוף
מודה דאינה משתלמת אלא לכסוף
כדליף הכא מקרא ואפי' למ"ד אינה
אלא לכסוף מודה דפועל יכול לחזור
בו ואפילו בחלי היום וכשהוא חוזר
הרי הוא סוף שאינו רואה לעשות
מלאכה יותר ולא נפקא מינה מההיא
פלוגתא אלא לענין קדושין דלי ישנה
מתחילה ועד סוף משניא מלה ואין
מקדש בה ונפקא מינה נמי לההיא
דפ"ק דמסכת ע"ז (ד' יט. ושם ד"ה
אלמא) הגיע לכיפה שמעמידין בה
ע"ז אסור לננותה וקאמר בגמרא
אם צנה שכרו מותר ומפרש טעמא
משום דישנה לשכירות מתחילה ועד
סוף ואימת מיתקדש במכוס אחרון
מכוס אחרון ליה צה שוה פרוטה:
שכירות ש"פ שנה זו אינה
משתלמת אלא בשנה
האחרת. ואם תאמר דכפ"ז דכדורות
(ד' נג.) דרשין דאין תורמין מן
החדש על הישן משום דכתיב שנה
שנה דמשמע אותה שנה עלמה וי"ל
דהתם כתיב שנה כלל צ' והכא
דרשין מדכתיב שנה צנה שנה צנ'
דמשמע צנה האחרת ואם תאמר
דנפרק עד כמה (שם ד' ס.) ושם
ד"ה שנה) גבי צבור תאלכלו שנה
בשנה א"יזו היא שנה הנכנסת במצירתה
היא אומר זו שנה של צבור דלא
מניין לשנת עולם שאם נולד צכסליו
שנת עולם מסיימת בתשרי יאכל עד
כסליו והשתא ה"ל למדרש שלא יהא
נאכל עד שנה אחרת ולא בתוך שנתו
וי"ל משום דמוכח קרא דנאכל בתוך
שנתו דכתיב (שמות כג) כיום השמיני
תתנו לך:

כאן רבית: נקטי לכו שוקא. מכיזין שלא יהא אדם רשאי למכור עד שימכרו הס:
והלכתא

א) מ"י פ"ו מהל'
מלה וזה הל' ב'
מגג לאון קצב טושי"ע י"ד
פ"י קפו סע"ף א:
ב) ב"מ"י ש"פ הל' טו
סמג שם טושי"ע י"ד
פ"י קפא סע"ף ח:
בא) ג' מ"י שם טושי"ע
שם סע"ף ט:
בב) ד' מ"י שם טושי"ע
שם סע"ף י:
בג) ה' מ"י שם פ"ו הל' ח
סמג שם טושי"ע י"ד
פ"י קפו סע"ף ו:
מד) ו' מ"י פ"ח שם הלכה
א סמג שם טושי"ע
י"ד פ"י קעג סע"ף א:
מה) ז' ח' טושי"ע י"ד פ"י
קעג סע"ף א:
נט) מ"י פ"ח מהלכות
מלה וזה הלכה ג'
וע"ן במ"מ [טושי"ע ג'
סע"ף ד' ופ"י קסז]: